Gorbatsjov: 'Problemen kunnen alleen samen worden opgelost'

De voormalige president van de Sovjet Unie had hulp van een tolk bij het beantwoorden van enkele vragen van de lokale pers.

Mikhail Gorbatsjov legde tijdens zijn korte verblijf op Aruba een beleefdheidsbezoek af aan gouverneur Fredis Refunjol.

ORANJESTAD — Mikhail Gorbatsjov, voormalig president van de Sovjet Unie en winnaar van de Nobelprijs voor de Vrede, arriveerde dinsdag op Aruba om, zoals hij zelf zei "zijn batterijen even op te laden na een lange spreekbeurtentournee in Zuid-Amerika". Gorbatsjov kwam op uitnodiging van zakenman Eduardo de Veer, die nauwe banden onderhoudt met de organisatie van het lezingencircuit, waarin veel mondiaal bekende personen meedraaien.

Gorbatsjov is sinds 1992 voorzitter van de Gorbatsjov Foundation, een educatieve organisatie die zich bezighoudt met de socio-economische en politieke uitdagingen die ontstonden na het beëindigen van de Koude Oorlog. De ex-president stichtte in 1993 de internationale Green Cross milieuorganisatie, die zich sterk maakt voor het opruimen van chemische wapens en het formuleren van internationale milieuwetten. Daarnaast probeert deze organisatie het belang van dat milieu hoger op de internationale politieke agenda te krijgen.

OPTIMIST

"Veel mensen zijn teleurgesteld over de ontwikkelingen in de wereld na afloop van de Koude Oorlog. Een veel gestelde vraag na afloop van mijn lezingen is dan ook: wat heeft ú voor ons in petto?" Gorbatsjov vertelde dat hij zijn gehoor altijd voorhoudt dat hij een optimist is en ervan overtuigd is dat er nog steeds genoeg mogelijkheden zijn om de uitdagingen van de eenentwintigste eeuw aan te gaan. "Maar", aldus Gorbatsjov, "dan moet er wel gehandeld worden en dat moet in onderling samenwerkingsverband gebeuren. Geen land kan dat alléén, ook een grootmacht als de Verenigde Staten niet." Hij zei het huidige integratieproces van West-Europese landen een goede zaak te vinden en vertelde dat ook een aantal voormalige Sovjetstaten (Rusland, Wit-Rusland, Oekraïne en Kazachstan) daarmee bezig zijn. Deze landen zijn goed voor tachtig procent van het economische potentieel van de voormalige Sovjet Unie en tellen samen 120 miljoen inwoners. Gorbatsjov verklaarde van mening te zijn dat bij dergelijke samenwerkingsverbanden de gelijke rechten van de deelnemende partners een voorwaarde is voor het welslagen ervan.

Kleine eilandstaten zullen zich volgens Gorbatsjov ook moeten aansluiten bij grotere verbanden, omdat zij anders in de huidige competitieve internationale gemeenschap buiten de boot vallen. "Er moet gebruik gemaakt worden van de mogelijkheden die integratie biedt. Veel politici begaan de fout problemen met veel gevoel voor dramatiek en radicale oplossingen te lijf te willen gaan. Het leidt vaak tot verstoring van de bestaande orde maar niet tot een hoger doel." De voormalige Sovjetleider spoorde politici in zijn boodschap bij herhaling aan "om eerst héél goed na te denken alvorens te handelen."

TSJETSJENIE

Op de vraag of hij bepaalde zaken in zijn land anders zou hebben aangepakt wanneer hij daar nog aan de macht zou zijn, verklaarde de Nobelprijswinnaar dat hij er alles aan gedaan zou hebben om een oorlog in Tsjetsjenië te voorkomen. Gebruik van militair geweld in 1994 om een 'klein probleem' op te lossen was fout in zijn ogen. "Tsjetsjenië is een deelrepubliek van Rusland en er moet, hoe moeilijk dat ook is, een dialoog op gang komen. Ik besef echter terdege dat er extremistische krachten zowel binnen als buiten Rusland zijn die daar niet van willen horen. Maar een alternatief is er niet", aldus Gorbatsjov. Terugkijkend op de periode waarin hij lid en later voorzitter was van het presidium van de Opperste Sovjet en hij de begrippen *perestroika* (hervorming van bestuur) en *glasnost* (politieke openheid) introduceerde zei Gorbatsjov dat hervormingen in zijn land op dat moment heel hard nodig waren. "Het bestuur was buitensporig gecentraliseerd en bureaucratisch. Helaas hebben de veranderingen alleen de politiek geraakt. De problemen waarmee we nu worden geconfronteerd zijn de prijs die we moeten betalen voor het uiteenvallen van de Sovjet Unie." In dit licht drong hij er bij politici andermaal op aan om eerst heel goed na te denken alvorens besluiten te nemen die van invloed zijn op de toekomst van hun land.

Na de persconferentie op de luchthaven bracht hij een beleefdheidsbezoek aan gouverneur Fredis Refunjol. Daarmee was het officiële gedeelte van zijn privé-bezoek nog niet afgelopen, want later op de middag benoemde premier Nelson Oduber de voormalig wereldleider namens de Arubaanse regering tot *goodwill ambassador* van het eiland.

Amigoe. - jrg. 120, nr. 105 (woensdag 12 mei 2004). p.3